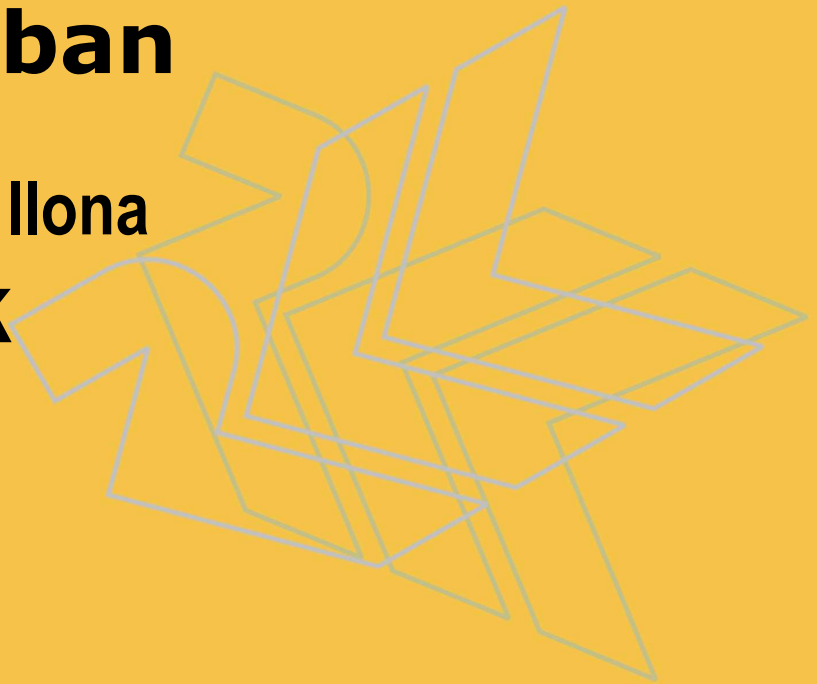

A területi közigazgatás átalakulása a Nyugat-Balkán országokban

Pálné Kovács Ilona
MTA RKK

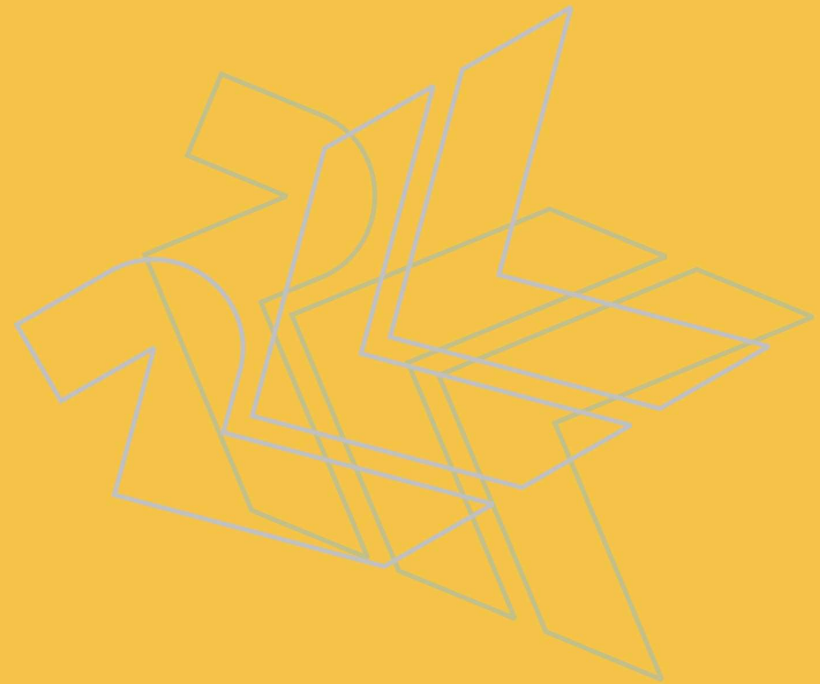

Cél

Nem bemutatni a konkrét országokat és területi közigazgatási struktúrákat, *hanem* érzékeltetni

- a fejlődési trendet
- a mozgatórugókat
- a problémákat

bár az *általánosítás* nehéz

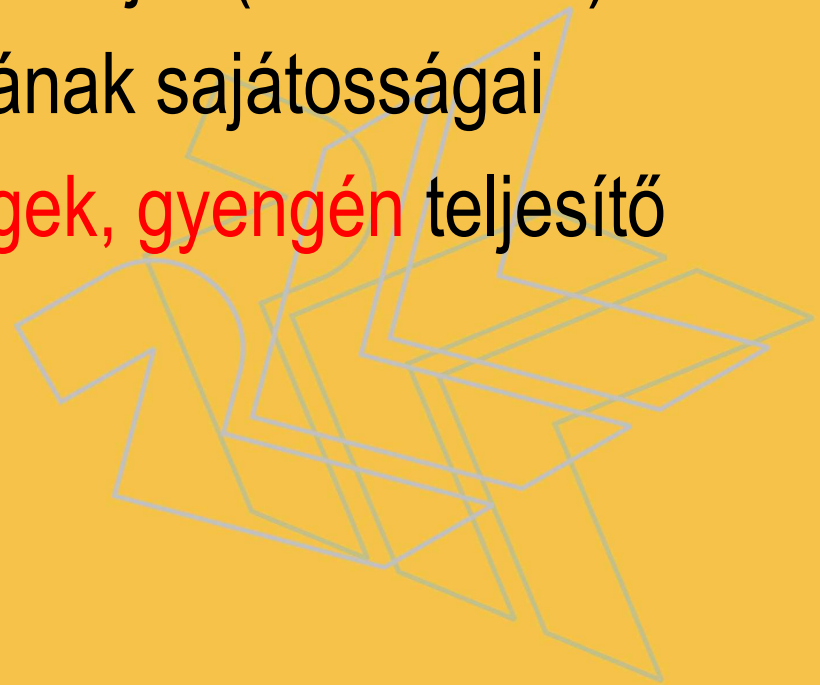

Kontextus (+/-)

- • Kül/belpolitikai **instabilitás**
- • Az alkotmányos politikai, kormányzati keretek még nem szilárdak, **transzformáció** zajlik (Grünhut Z.)
- • **Nemzetállam építés** korszakának sajátosságai
- • Erősödő regionális **különbségek, gyengén teljesítő** gazdaság
- • **Uniós csatlakozási** szándék

+

A közös örökség

s

+

- jugoszláv **önigazgatási** mechanizmus vs. szovjet modell

Regional

+

- **társadalmasítás**, alulról építkezés eleme

er

+

- „**föderalista**” államszerkezet

-

- **pártállami, személyi kultuszos** politikai berendezkedés

-

- elfojtott **etnikai konfliktusok**

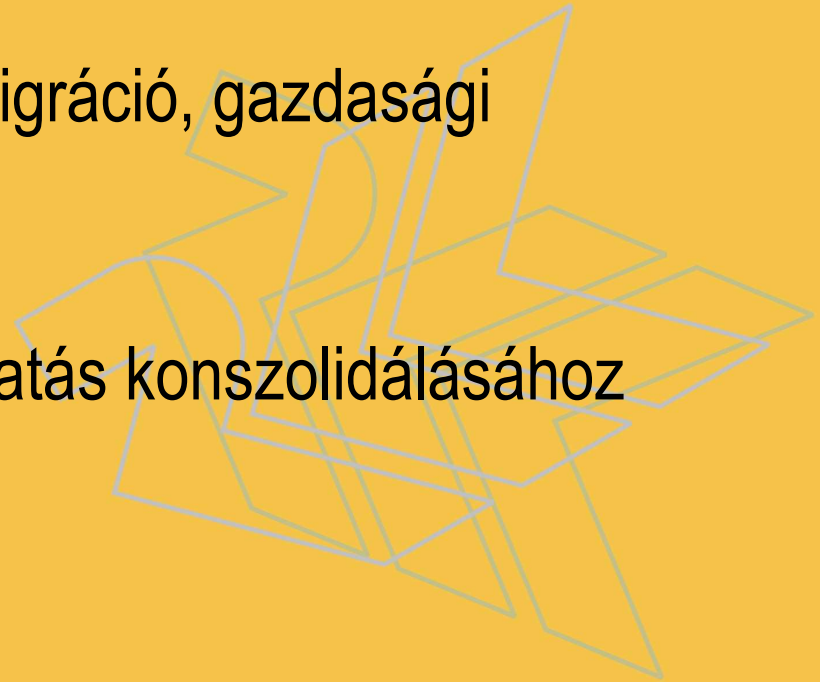

- Megszakítottság
- Atipikusság (méretek különbségei, határok szerepe)
- Fragmentáltság vs. polarizáció, falusi/városi terek aszimmetriája
- Erős, gyors térbeli folyamatok (migráció, gazdasági szerkezetváltás)

Instabil bázis a területi közigazgatás konszolidálásához

A reformtrendek („többsebességű” Balkán)

Modellváltás ellentmondásokkal (korlátozott autonómia, állami centralizációs törekvések, erős központosított újraelosztás)

Léptékváltás(rescaling)

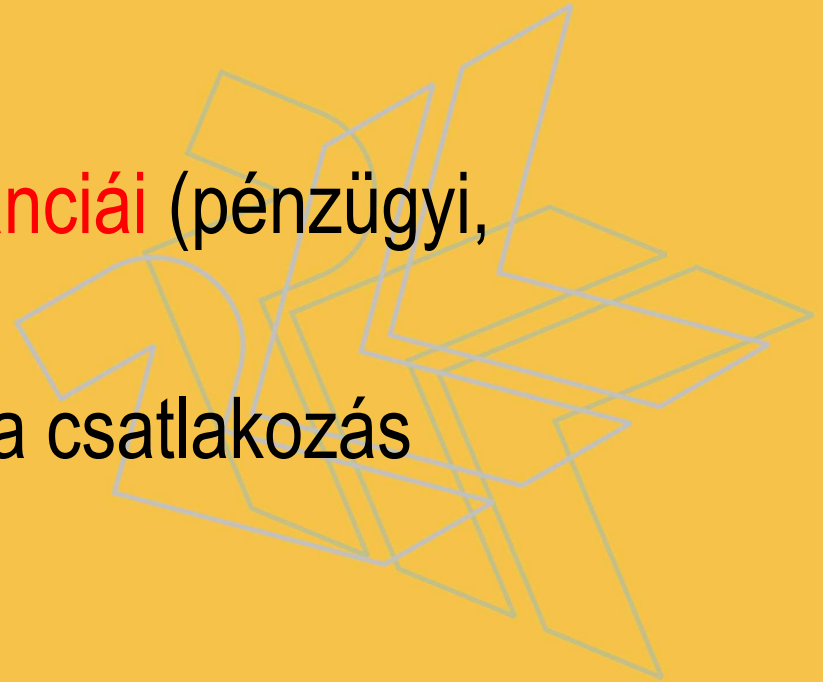
- Lent integráció (Macedonia, Szerbia), dezintegráció (Horvátország)
- Középen regionalizáció (bottom up .Bosznia H. + top down, Albania)- általában korlátozott, duális szerkezet

Európaizáció- EU, UNDP, OECD hatások (, NUTS, NPM)

Lassan haladó **közzolgálati** reformok

- **Félúton** az örökség és az uniós kihívások között
- Térbeli átalakulás **etnikai és modernizációs** ellentmondásai
- **Lassú** változás
- Decentralizáció **hiányzó garanciái** (pénzügyi, politikai, közjogi)
- **Visszarendeződés** veszélye a csatlakozás elmaradása esetén

Áttekintés az önkormányzati rendszerről

Territorial Organisation of the Western Balkan Countries, 2010

HAS Centre for Regional Studies

Country	Territorial authorities	Local authorities			Number of settlements	Per municipality	
		City status	District	Total		Number of settlements	Population
Albania	12	65	308	373	3,052	8.2	9,811
Bosnia and Herzegovina							
Federation	10	–	79	79	3,343	42.3	36,110
Republic of Serbia	7	2*	61*	63	2,721	43.2	23,220
Croatia	21	127	429	556	6,752	12.1	8,070
Kosovo	–	–	33	33	1,466	44.4	55,001
Macedonia	–	–	84	84	1,767	21.0	24,668
Montenegro	–	–	21	21	1,256	59.8	31,749
Serbia	1	23	122	145	4,720	32.6	50,654
Slovenia	–	11	199	210	6,028	28.7	9,539

* Banja Luka is a district type municipality with city status.

Source: CIA Factbook, 2010.

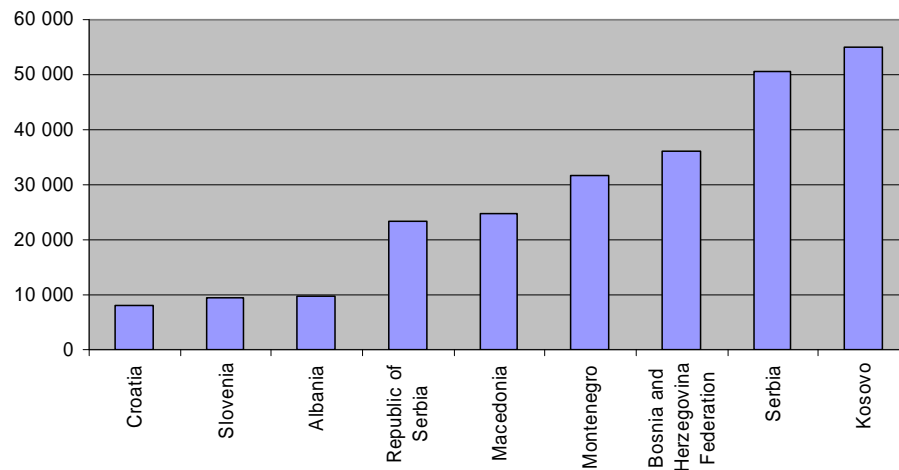

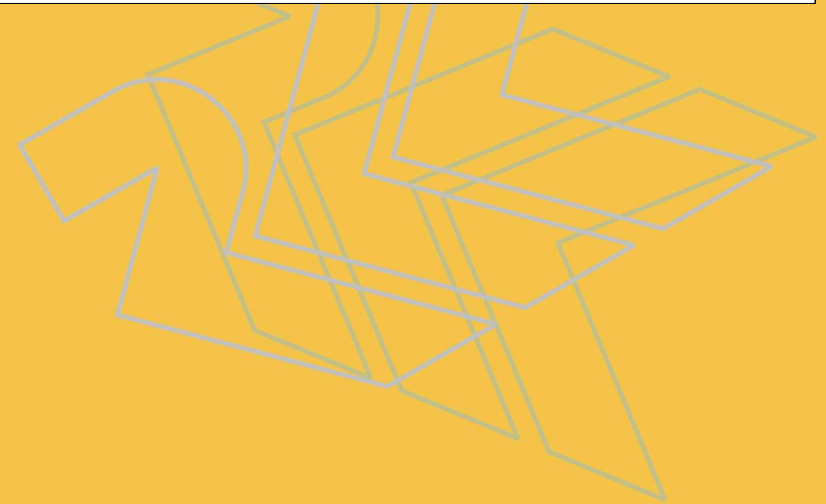
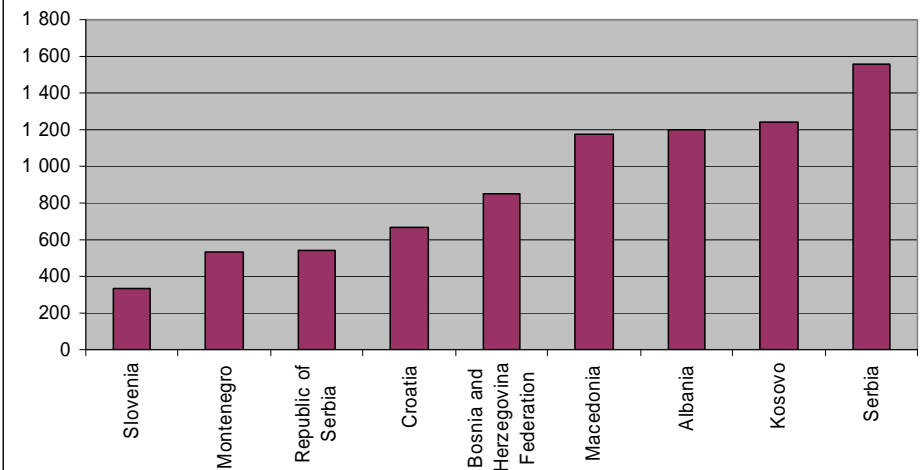
A jellemző méretek helyi szinten

HAS Centre for Regional Studies

Önkormányzatok átlagos népessége

Települések átlagos népessége

Közigazgatási térkép, nem „táj”, további kutatások szükségessége

